
ČESKO-RUMUNSKO-BULHARSKÝ SLOVNÍČEK

---

k projektu „Sociální tlumočení ve styku s cizinci“
organizovanému MPSV ČR a OLDSCHOOL, s. r. o.

Editor: Mgr. Edita Jiráková, Ph.D.

Česko – rumunská část: Mgr. Jana Klokočková, Mgr. Ludvík Pospíšil

Česko – bulharská část: Mgr. Natalie Kalajdžievová, Mgr. Marija Koleva Kmošková

2012

**Tento text vznikl v rámci veřejné zakázky malého rozsahu
Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na rok 2012**

Obsah

Trestná činnost	5
Zdravotnictví	8
Pobytový zákon	12
Podnikání a daně	16
Adinistrativní činnost a finanční gramotnost	19
Školství	22
Každodenní život	28
Zaměstnání	33
Sociální zabezpečení	39
Bydlení	42

Předkládaný slovníček vznikl v rámci kurzu Sociálního tlumočení ve styku s cizinci. Jeho primárním cílem je být příručkou pro sociální tlumočnický při jejich práci a neklade si proto za cíl úplnost. Poslouží také jako doplněk k dosud vydaným slovníkům, které z pochopitelných důvodů zatím nepostihly některé aktuální výrazy.

Kromě úředních termínů uvádíme i běžně užívané pojmy. Slovníček nenabízí vždy jen doslovné ekvivalenty. Např. u názvů českých institucí může být uveden aktuální název té které instituce v Rumunsku, Moldavsku či Bulharsku. Stejný přístup byl zvolen i u dalších reálií. Navržené varianty jsou proto jen návodem, kterým směrem se při tlumočení ubírat.

Trestná činnost

---

azyl	azil	убежище, азил
účinný opatření	măsura adoptată	предприети мерки
advokát, právník	avocat, jurist	правист, адвокат, юрист
amnestie	amnistie	амнистия
důvod stíhání	motiv al urmăririi	причина за преследване
konzulární úřad	secia consulară	консулство
křivé obvinění	înviniuire mincinoasă	неточно описание, клевета
křivé svědectví	martorie mincinoasă	лъжесвидетелствование
moc výkonná	putere executivă	изпълнителна власт
modrá karta	card albastru	синя карта
nahlížení do spisu	consultare a dosarului	доступ до досието
náhrada škody	compensare a prejudiciului	обезщетение
námitka	obiecție	възражение
obecně prospěšné práce	munca de utilitate publică	обществено полезен труд
obhájce	avocat, apărător	защитник
obvinění	înviniuire	обвинение
obviněný/obviněná osoba	învinit / persoana învinită	обвинен, обвинено лице
obžaloba	act de acuzare	обвинение, обвинителен акт
obžalovací spis	dosar de acuzare	обвинителен акт, дело
odpřít	a refuza	отрича
odnětí svobody (trest)	pedeapsa privativă de libertate	лишаване от свобода

orgány činné v trestním řízení	autoritățile active în urmărirea penală	органи, действащи в рамките на наказателното производство
pachatel	autor	престъпник
peněžitá záruka (kauce)	cauțiune pecuniară	парична гаранция, парично обезпечаване (кауция, депозит)
peněžitý trest (pokuta)	pedeapsa pecuniară (amendă)	финансова санкция, глоба
podmíněný trest	pedeapsa cu suspendare condiționată	условно наказание, основа на обвинението
poškozený (osoba, která utrpěla újmu)	persoana vătămată	ощетен (лице претърпяло травма), пострадал
poučení	informație	инструкция
pouta	cabrioletă	белезници
právní subjektivita	subiectivitate juridică	юридическа правосубектност (статут на юридическо лице)
právní úkon	act legal	правно действие
právní zastoupení	reprezentare juridică	защитник, процесуално редставителство, прокурор
právní způsobilost subjektů	aptitudine de acte legale a subiectelor	правоспособност на субектите
presumpce neviný	presumpția nevinovății	презумпция за невинност
prokurátor- státní zástupce	procuror	прокурор
průkaz o povolení pobytu	permis de ședere	документ за постоянно пребиваване
předvolání	convocare	призовка (призоваване на съд)
přestupek	infracțiune	престъпление, провинение
rejstřík trestů	cazier judiciar	регистър за съдимост
rozsudek	Hotărâre / sentință	съдебно решение
sazba	tarif	тариф
soudce	judecător	съдия

soudní moc	putere judiciară	съдебна власт
spáchat(vraždu),spáchat trestný čin	a săvârși (un omor), o faptă penală	да извърша / да извърша убийство, да извърша престъпление, да постъпя несправедливо
správní delikty	delicte administrative	административни нарушения
státní příslušník	cetățean	поданик, гражданин
státní zastupitelství	procuror	прокуратура
svědectví	martorie	показание,свидетелство
svědek	martor	свидетел
těžká újma na zdraví	vătămare corporală gravă	тежка телесна повреда
totožnost	identitate	идентичност
trestní příkaz	ordin penal	наказателна заповед
trestní řád	codul procedurii penale	наказателен кодекс
trestní řízení	procedura penală	наказателно дело
trestný čin	faptă penală	престъпление
ublížení na zdraví	vătămare corporală	телесна повреда
úkon (procesní)	act de procedură	действие, процесуално действие
úřední záznam	înregistrare oficială	протокол
ústava	constituție	конституция
vazba	deținere preventivă	задържане,арест
vazební vyšetřování	ancheta cu deținere preventivă	разследване на случая, ареста
veřejný činitel	agent public	държавен служител
nedbalostní	din neglijență	преди всичко за небрежност
výpis	extras	извлечение
výslech	înterogatoriu	разпит

vyšetřovací vazba	deținere preventivă pentru scopurile anchetei	предварителен арест, предварително задържане
vyšetřování	anchetă	разследване, под/следствен
vyšetřovatel	anchetator	следовател
výzva	apel	призовка
zajistit	a asigura	гарантирам
zákaz činnosti	intedicția activității	забрана на дейност
zastupitelský úřad	ambasada	посолство
zatykač	mandat de arestare	заповед за арестуване, причина за престъпление
způsobilost k právním úkonům	aptitudine de acte legale a subiectelor	правоспособност, юридическа правоспособност
žádat o zahlazení	a solicita ștergerea	кандидатстване за заличаване(на данни от досието)

Zdravotnictví

ambulantní péče	Tratament ambulatoriu	амбулаторно лечение
rodinná anamnéza	Anamneza familială	семейна анамнеза
bederní páteř	Coloană lombară	гърбначен стълб в лумбална област
cévy	vas, e sanguine	кръвоносен съд
čekárna	sală de așteptare	чакалня
černý kašel	tuse neagră	коклюш / магарешка кашлица

dávky	alocațiuni	обезщетение
dávky v mateřství	alocații de maternitate	месечно изплащане на майчинство
děloha	uter	матка
dětská přenosná obrna	poliomielită	полиомиелит, детски паралич
dětský a dorostový lékař	medic pediatru	детски лекар
doporučení praktického lékaře (k dalšímu vyšetření)	recomandare	направление за определен специалист / преглед
hnis	puroi	гной
chřipka	gripă	грип
játra	ficat	черен дроб
jícen	esofag	хранопровод
kartička pojištěnce	card al asiguratului	здравен книжка
kartotéka	fișier, cartotecă	картотека
klíšťová meningoencefalitida	meningoencefalită de căpușă	менингоенцефалит
kloktat	A face gărgăra	правя си гаргара, промивка на гърлото
kotník	nod, uri	глезен
krční páteř	coloană jugulară	шийни прешлени
krevní tlak	tensiune sanguină	кръвно налягане
kyčelní kloub	articulație coxală	тазобедрена става
kýla	hernie	херния
lázeňská péče	tratament balnear	балнеолечение
lázně	stațiune balneară	бани, минерални бани
léčebna	sanatoriu	лечебно заведение
léčebná péče	tratament curativ	грижи за болни
ledvina	Rinichi, – m.	бъбрек

lékárna	farmacie	аптека
lékařské tajemství	secret medical	медицинска тайна
lékařský zákrok	intervenție medicală	медицинска намеса / медицинска манипулация
lidské papilomaviry (HPV)	papilomaviruri umane HPV	човешки папиломавируси
lůžková péče	tratament la pat	хоспитализация / грижи за болни на легло
mandle	ghândură	сливици
nádorové onemocnění	boala tumorală	туморно заболяване
nálkady na zdravotní péči	costuri ale tratamentului medical	разходи, свързани със здравни грижи
nemocenské pojištění	asigurare medicală	здравно осигуряване
nemocniční léčení	tratament cu internare	болнично лечение
nestátní	privat	частно
obratel	vertebră	прешлен
očkování	vaccinare	ваксиниране
odběry krve	prelevare de sânge	вземане на кръв
ORL	ORL (urechi, naz, laringe)	ОРЛ / уши, нос, гърло
osoba bez zdanitelných příjmů	persoană fără venituri impozabile	лице без облагаем доход
ozdravovna	instituție de redresare – sanatoriu	санаториум, санаториално заведение
peněžitá pomoc v mateřství	ajutor financiar în maternitate	майчинство
peněžité dávky	alocații pecuniare	парични обезщетения
peněžité dávky v nemoci	alocații de boală	парични обезщетения за болест
plané neštovice	variolă	варицела / шарка
plíce	plămân	бял дроб
pohotovost	urgență	спешна медицинска помощ
pojištěnec	persoana asigurată	осигурено лице

pojištění	asigurare	застраховка
poj. komerční	asigurare comercială	комерсионални здравни осигуровку
poj. veřejné	asigurare publică	обществени здравни осигуровку
porodné	alocație de naștere	еднократна помощ след раждане
poškození míchy	Ruinare a măduvei spinare	увреждане на гръбначния мозък
pracovní úraz	accident de muncă	трудова злополука
praktický lékař	medic familial	общопрактикуващ лекар / ГП
preventivní zdravotní péče	tratament medical preventiv	профилактично здравеопазване
průdušky	bronhii	бронхи
příspěvek na péči o invalidu	alocație de tratament de persoana cu handicap	помощ за гледане на инвалид
příušnice	parotidă	паротит
regulační poplatky	taxe regulatorii	потребителска такса
rotavirové infekce	infecțiuni de rotaviruri	ротавирусна инфекция
rychlá sanitka	Ambulanța de urgență	бърза медицинска помощ
sádra	gips	гипс
slepé střevo	apendice	апендикс
slezina	splină	далак
slinivka	pancreas	панкреас
spalničky	rujeolă	морбили
tepna	arteră	артерия
úhrada nákladů na zdravotní péči	achitare a costurilor tratamentului medical	възстановяване на разходите за здравно обслужване
ústavní léčení	tratament cu internare	стационарно лечение
záchranná služba	salvare	спешна медицинска помощ

zarděnky	rubeolă	рубеола
záškrť	difterie	дифтерит
zdravotní péče	tratatment medical	здравни грижи
zdravotní pojištění	institutię de sãnãtate / publicã	здравни осигуровки / здравна застраховка
zdravotnické zařízení	asigurare medicalã	здравни учреждения
zdravotnický personál	personal medical	здравен персонал
nelékařský	nemedical	немедицински
lékařský	medical	медицински
žíla	vãnã	вена
žloutenka typu A, B	hepatitã de tip A, B	хепатит тип А, В
žlučník	veziculã biliarã	жлъчка

Pobyťový zãkon

apatridé (například bezdomovce)	fãrã domiciliu stabil	бездомник
azyl	azil	азил, убежище
azylant	solicitant de azil → beneficiar de azil	бежанец
azylové zařízení	institutię de azil	специализирано място за бежанци
bezpeãnã třetí země	o țarã terțã neprimejdioasã	безопасна страна извън ЕС
bezúhonnost	stare fãrã antecedente penale	почтеност
cestovní doklad	document de cãlãtorie	международен паспорт
cestovní doklad osoby požívající doplňkovou ochranu	doc. de cãl. a beneficiarului de protecției suplimentare	международни документи на лица със статут на субсидиарна закрила

citlivý údaj	date confidențiale	Конфиденциални данни
cizinec	străin	чужденец
cizinecká legislativa	legislația privind străini	чуждестранното законодателство
cizinecký pas	pașaport de străin	чуждестранен паспорт
členský stát EU	țara membră a Uniunii europene	държава членка на ЕС
diplomatická a konzulární ochrana	protecția diplomatică și cea consulară	дипломатическа и консулска защита
dobrovolná repatriace	repatriere voluntară	доброволно репатриране
dočasná ochrana	protecție temporară	временна охрана
doklad o zajištění ubytování	certificat de o cazare asigurată	документ за гарантирано настаняване
doklad o zdravotním pojištění	certificat de asigurare medicală	здравна затраховка (документ за здравно осигуряване)
Evropský hospodářský prostor	Spațiu economic european	Европейското икономическо пространство
evropský ombudsman	ombudsman european	европейски омбудсман
hlášení místa pobytu	anunțare a șederii	докладване мястото на пребиваване
legislativní normy	norme legislative	законодателни стандарти
legislativní rámec	cadru legislativ	законодателната рамка
listina základních práv a svobod	Carta drepturilor și libertăților fundamentale	Хартата на основните права и свободи
mezinárodní ochrana	protecția internațională	международна закрила
mezinárodní úmluvy	convenții internaționale	международната конвенция
migrace	migrație	миграция
nabývání a pozbývání státního občanství České republiky	obținere și pierdere a cetățeniei Republicii Ceha	придобиване и загуба на гражданство на Чешката република
nezaopatřený přímý příbuzný	persoana din rudenie apropiată fără venituri	неосигурен пряк наледник (лице)
nezletilý bez doprovodu	persoana minoră neînsoțită	непълнолетен без придружител
občanství Evropské unie	cetățenia Uniunii europene	гражданство в Европейския съюз

OCP- odbor cizinecké policie	secția poliției pentru străini	отдел чуждестранна полиция
OS – Obecní samospráva	autonomie locală	общинска власт
osobní údaje	date personale	лични данни
PČR- Policie České republiky	Poliția Republicii Cehe	Полиция на Чешката република
petiční právo	dreptul de petiție	право на петиция
pobyt na tzv. jednotné schengenské vízum	ședere cu viza unică de Schengen	пребиваване въз основа на така наречената единна шенгенска виза
postavení rezidenta	statut al rezidentului	позиция пребиваващ
pozbytí dosavadního státního občanství	pierdere a cetățeniei deținute până momentul actual	загуба на гражданство
pozůstalá osoba po státním občanovi ČR s trv. pobytem	urmas al persoanei cetățean al Uniunii europene	близко лице на покойник с постоянен престой на територията на Чешката република
pozvání (úřední tiskopis)	invitație (imprimat oficial)	покана (официална форма)
právní nárok	pretenție de drept	правен иск
právo krve, lus sanquinis	dreptul sângelui	кръвно право
právo půdy, lus soli	dreptul pământean	право земя
prokázání totožnosti	proba identității	доказателство за самоличност
prostředky k pobytu na území	mijloace pentru ședere în țară	средства необходими за престой
průkaz o povolení k pobytu	permis de ședere – buletin	документ за пребиваване (документ позволяващ пребиваването на съответната територия)
průkaz oprávnění k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany	permis de ședere pentru beneficiari ai protecției complementare	удостоверение за пребиваване на лица, ползващи субсидиарна закрила
překážky k vycestování	Impedimente de părăsire a teritoriului	пречки за отпътуване
působnost státních orgánů	competența autorităților de stat	компетентност на държавните органи

rezident	rezident	резидент
rodinný příslušník občana EU	rudă a cetățeanului european	член на семейството на гражданин на ЕС
SCP – Služba cizinecké policie	Serviciul poliției pentru străini	Служба към международната полиция
Schengenský informační systém	Sistem informatic Schengen	Шенгенска информационна система
sloučení rodiny	reîntregire a familiei	съединение, сливане на семейство
Smlouva o založení Evropského společenství	Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene	Договор за създаване на Европейската общност
společná domácnost	menaj comun	съвместно, колективно домакинство
státní příslušník třetí země	resortisant al unei țerte țări	гражданин на трета страна (на страна извън ЕС)
totožnost	identitate	идентичност
uprchlík	refugiat	бежанец
veřejný pořádek	ordine publică	обществен ред
vízová povinnost	obligația de viză	визови изисквания
vízum	viză	виза
vízum za účelem dočasné ochrany	viză cu scopul protecției temporare	виза за временна закрила
zákon o dočasné ochraně	legea de azil -protecție temporară	закон за временната закрила
zařízení pro zajištění cizinců	centru de deținere a străinilor	центрове за задържане на чужденци
zásada non refoulement	principiu non-refoulement	принцип неотблъскване
způsobilost k právním úkonům	aptitudine de acte legale, capacita de exercițiu	правоспособност
žadatel o udělení mezinárodní ochrany	solicitant de protecție internațională	кандидат за международна закрила
žádost o udělení azylu	solicitare de acordare a azilului	молба за даване на убежище

Podnikání a daně

bezúhonnost	stare fără antecedente penale	безупречност
celková výše vkladu	înalțime totală a depunerii	обща сума, размер на влог
daň	impozit	данък, налог
daň dědická	impozit pe succesiune	наследствен данък
daň důchodová	impozit pe succesiune	подходен данък
daň z obratu	impozit de pe cifra de afaceri	данък върху оборота
daň ze mzdy	impozit	данък върху дохода
daňová správa	Administrația fiscală	данъчна администрация
daňové přiznání	declarația fiscală	данъчна декларация
daňový základ	bază de impozitare	данъчна основа
doklad	dovadă, document	документ
družstvo	cooperativă	кооперация
hospodářská správa	administrație economică	стопанско ръководство
hospodářství	gospodărie, economie	стопанство, икономика
jednatel	administrator	управител на дружеството
městá správa	administrația orașului	градска администрация
městský úřad	biroul primăriei a orașului...	кметство, община
místo narození	locul nașterii	постоянен адрес / адресна регистрация
místo pobytu	locul șederii	местопребиваване
novela zákona	amendament	новелизация на закона
obchod	comerț	търговия / външна , вътрешна
obchod – černý obchod	trafic ilegal	черна търговия / борса

obchod s bílým masem	trafic de ființe umane	трафик на хора / търговия с бели побини
obchodní	comercial	търговски
obchodní rejstřík	registruł comertului	търговски регистр
odborná způsobilost	aptitudine de specialitate	професионал. квалификация, специалност
odstavec	alineat	абзац
ohlášení	declarație	обява, известие, съобщение
paragraf	articol	алинея
podmínka	condiție	условие
podnikání a daňová problematika	activitate de antreprenor și problematică fiscală	предприемачество и данъчна политика
podnikatel	antreprenor	предприемач
potvrzení	certificat	потвърждение, удостоверение, свидетелство, квитанция
potvrzení o pracovní neschopnosti	certificat de concediu medical	болничен лист, свидетелство за нетрудоспособност
provoz	exploatare	производствен процес, производство
nepřetržitý	exploatare continuă	непрекъснато производство
dvousměnný	exploatare cu două schimburi	работа на две смени
provozovat	a exploata	водя, извършвам, провеждам
provozovat obchod	a face comerț	занимавам се с търговия, търгувам
provozovat řemeslo	a face o activitate meșeșugărească	упражнявам занаят
provozovna	sediu secundar	производствено помещение, производствен цех
předložit potvrzení	a prezenta un certificat, o dovadă	представя/издам удостоверение
příjem	venit	доход

sdužovat	a asocia	обединявам, съдружавам, кооперирам
smlouva	contract	договор
smlouva obchodní	contract comercial	търговска спогодба, договор
smluva kupní	contract de vânzare-cumpărare	договор за покупко-продажба
smluva pracovní	contract de muncă	трудов договор
smluvně se zavázat	a se angaja printr-un contract	задалжа се по договор, чрез договор
smluvní pokuta	amenda contractuală	санкция
smluvní poměr	relație contractuală	договорно отношение
smluvní strana	o parte contractuală	договаряща страна
smluvní závazek	un angajament contractual	договорен ангажимент
společník	asociat	съдружник
správce konkurzní podstaty	administrator	ликвидатор на фирма, синдик
správce majetku	administrator a bunurilor	управител на имот
stanovy	a defini o limită	устав, правилник
tvořit	statut	създавам, сътворявам
správní úřad	a crea	орган на държавното управление
úřad	birou, autoritate	учреждение, ведомство, институция, бюро, канцелария
veřejná správa	adminstrația publică	държавни / обществени органи, държ. управление, държ. администрация
vkład	aport	влог, депозит, вноска
všeobecné podmínky	condiții generale	общи приложения
výdaj	cheltuială, cost	разходи, разноски
výpis	extras, certificat constatator	извадка, препис, извлечение /от сметка/
základní jmění	capital social	акционерен капитал

zaručený	garantat	гарантиран
zdanitelný příjem	venitul impozabil	облагаем доход
živnostenský list	licență	патент, майсторско свидетелство
živnostenský rejstřík	registru de antreprenori	търговски регистър
živnostenský úřad	birou de antreprenori	агенция по вписванията към министъра на правосъдието
živnostenský zákon	Legea de antreprenori	закон за стопанска дейност
živnostnice	antreprenor	дребна бизнес дама, предприемачка
živnostník	antreprenor	едноличен предприемач, дребен бизнесмен, предприемач

Administrativní činnost a finanční gramotnost

činí všechny úkony	execută toate actele	да проведе всички процесуални действия
dělba pravomocí	împărțire a atribuțiilor	разделението на правомощията
dlužník	debitor	длъжник
dodavatel	furnizor	доставчик
exekuce	executare silită	екзекуция (конфискация), съдебно-изпълнително производство
exekuční činnost	activitate de executor	изпълнителна (екзекуторска) дейност
exekuční příkaz	ordin de executare	заповед за съдебно-изпълнително производство

exekuční řád	ordin de executare	изпълнителен процес
exekuční řízení	codul procedurii executorie	изпълнителна (екзекуторска) процедура (Изпълнителен процес)
exekuční titul	procedura de executare	екзекуторско звание
exekučními úkony	acte de executare	съдебно-изпълнителни процесуални действия
exekutor	executor / judecătoresc	съдия-изпълнител
exekutorské stejnopisy	exemplare	копия от дела за съдебно-изпълнително производство
exekutorský koncipient	executor – stagiar	стажант-съдия-изпълнител
exekutorský úřad	Biroul executorului judecătoresc	съдебно-изпълнителната служба
exekutorských zápisů	înregistrare de executor	съдебно-изпълнителни регистри
jinak chráněné integrity dlužníka	altfel protejate integrității a debitorului	защитен по друг начин интегритет на длъжника
nařízení a zastavení exekuce	dispunere și oprire a executării silite	регламент за спиране на съдебно-изпълнителната процедура
nařízení exekuce	ordonare a executării silite	заповед за издаване на съдебно-изпълнителен лист
občanský soudní řád	codul procedurii civile	граждански процесуален кодекс
oddlužení	dedebitare	облекчение на дълга (намаляване на дълга)
odklad exekuce	amânare a executării silite	заповед за отлагане на съдебно-изпълнителното производство
odvolání proti rozhodnutí exekutora	apel împotrivă hotărârii executorului	жалба срещу решението за съдебно-изпълнителното производство, екзекуция
oprávněný	persoana înreptătită	упълномощен

povinný	persoana obligată	задължителен (принудителен)
prodlení	întîrziere	отлагане (забавяне)
rozhodčí řízení	procedura de arbitraj	споразуменията за арбитраж(арбитражно споразумение)
rozhodnutí	hotărâre	решение
spotřebitel	consumator	потребител
spotřebitelské smlouvy	contracte de consum	потребителските договори
stát delegoval část mocenských práv	stat a delegat parte a drepturilor	държавата делегира част от властта
státem zmocněnou osobou	persoana imputernicită de stat	упълномощено лице представляващо държавата
veřejný činitel	agent public	длъжностно лице
výkon rozhodnutí	executare a hotărârii/sentinței	решение за съдебно изпълнение
vykonatelnost	executabilitate	изпълнителна сила
vykonávací (exekuční) řízení	procedura de executare	съдебно-изпълнителен контрол
vylučovací žaloba/ excindační žaloba	a acțiune eliminatorie	установителен иск
vymáhání pohledávek	recuperare a creanțelor	принуждаване (изискване от длъжника) да изплати дълговете си
zásadní průlom	o breșă esențială	сериозен пробив
žaloba	reclamație	иск, тъжба
žalobce – žalobkyně	reclamant/ă	ищец, тъжител, обвинител
žalobní spis	dosar de reclamație	обвинителен акт
žalovaná/ný	pârât/ă	ответница, обвиняема/ответник, обвиняем
žalovat	a face reclamație	да подам иск, тъжба срещу някого

Školství

akademický rok (na VŠ)	an universitar	академична година
akademický titul	titlu academic	академична титла
AMU – Akademie múzických umění (FAMU – Filmová fakulta, DAMU – Divadelní fakulta)	Institutul de artă teatrală și cinematografică	консерватория
bakalářské studium	studii universitare de licență, nivel licență	образователна степен бакалавър
bodování, počet bodů	punctaj, scor	точкуване, брой точки
být soustředěný † být nepozorný	a fi atent † a fi neatent	съсредоточен, внимавам † не внимавам, несъсредоточен
český jazyk a literatura	limba și literatura cehă	чешки език и литература
ČVUT – České vysoké učení technické	Universitatea (Poli)tehnică	(Поли)технически университет
dálkové studium	învățământ la distanță, (la) fără frecvență	заочно обучение
dějepis	istorie	история
děkan	decan	декан
dětský domov	orfelinat	сиропиталище, детски дом
denní studium	învățământ de zi	редовно обучение
diagnostický ústav	centru de reeducare, institut de reeducare (morală)	диагностичен център
dílčí zkouška	examen parțial	семестриален изпит
docent	docent	доцент
doktorské studium	studii universitare de doctorat	докторантура
dosažené vzdělání	formație școlară	образователна степен
dostat stipendium	a primi bursă	получавам стипендия

doučovat	a da meditații	допълнителни занятия,допълване на нечий знания, доуча,дообуча
druhý stupeň	gimnaziu, ciclul gimnazial	1. основно образование, 2. средно общообразователно образование
družina	grupă de îngrijire	заникаля
důtka třídní (ředitelská)	mustrare de diriginte (de director)	мъмрене от класния ръководител
fakulta (matematická, filozofická, právnická, lékařská)	facultate (de matematică, de litere, de drept, de medicină)	факултет, (математически, философски, юридически, медицинску)
fyzika	fizică	физика
gymnázium	liceu	гимназия
hodina	oră, lecție (na základní a střední škole) + curs (na vysoké škole)	час
hodnocení	evaluare	оценяване
hudební výchova	educație muzicală, muzică	музика и пеене
chemie	chimie	химия
chybět	a lipsi, a absenta	липсвам
index, studijní průkaz (na VŠ)	carte de student	студентска книжка
individuální studijní plán	plan de studiu individual	индивидуален учебен план
ISŠ – integrovaná střední škola	grup școlar industrial	интегрирано средно училище
jazyková škola	școală de limbi străine	езиково училище
jesle	creșă	ясли
katedra	catedră	катедра
kolej	cămin	общезитие
komisionální zkouška	examen în fața comisiei	изпит пред комиссия

konzervatoř	liceu de muzică (v ČR střední škola, v rumunštině výraz conservator označuje vysokou školu)	консерватория
kurz	curs	курс
magisterské studium	studii universitare de masterat, nivel master, masterat	магистърска степен
matematika	matematică	математика
maturitní vysvědčení	diplomă de bacalaureat	зрелостно свидетелство
maturitní zkouška	examen de bacalaureat	зрелостен изпит
menza, jídelna	cantină	студентски стол
mít stipendium	a avea bursă	имам стипендия
MŠ – mateřská škola	grădiniță	ДГ – детска градина
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ministerul Educației și Cercetării	МОН – Министерство на образованието, младежта и науката
nepovinný	facultativ	по избор
nepřítomný	absent	липсващ
neudělat zkoušku, propadnout	a cădea, a pica un examen	не си взех изпит, скъсах я ме
nostrifikovat, uznat vysvědčení získané v zahraničí	a recunoaște, a echivala o diplomă obținută în străinătate	признаване валидността на диплом, получен в чужбина, легализация
OA – obchodní akademie; SEŠ – střední ekonomická škola	liceu economic, colegiu economic	икономическа академия, средно икономическо училище
občanská výchova	educație civică	гражданско образование
obor studia	domeniu de studiu	специалност
odložená, nesložená zkouška	restanță	отсрочен изпит
odvolání	contestație	възражение, обжалване

opakovat zkoušku	a repeta examenul	повтарям изпит
oprávněnost	legitimitate	основание, право
opravovat	a corecta	поправам
osvědčení o vykonání závěrečné zkoušky	diplomă de capacitate	свидетелство за проведен зрелостен изпит
povinná školní docházka	învățământul primar (general) obligatoriu	задалжително начално образование
povinný	obligatoriu	задалжителен
primární vzdělávání	învățământ primar	началното образование
přihláška	înscriere	заявление, заявка, молба
přijímací řízení	examen de admitere	ръководство отнасящо се към приемане, консултиране(в смисъл приемни изпити)
proděkan	prodecan	заместник-декан
prorektor	prorector	заместник-ректор
první stupeň	școală primară, ciclul primar	начално училище
předškolní výchova (vzdělávání)	învățământ preșcolar	предучилищно образование
přidělovat kredity	a aloca credite	разпределяне на кредити
přihláška k základnímu vzdělávání, zápisový list (na SŠ)	fișă, cerere, formular de înscriere	заявление, заявка
přijímací zkoušky	examen de admitere	приемна процедура
přijít o stipendium	a pierde bursa	губя стипендия
přípravná třída	clasă pregătitoare	подготвителен клас
přírodopis (na ZŠ), biologie (na SŠ)	biologie	биология
přítomný	prezent	присъстващ
rektor	rector	ректор
rekvalifikovat se + rekvalifikace	a se recalifica + recalificare	реквалифицирам се + реквалификация
rozvrh hodin	orar, program	разписание на лекции, часове

sekundární vzdělávání	învățământ mediu/ secundar	средно образование
semestr (na VŠ), pololetí (ZŠ a SŠ)	semestru	семестър
skládat maturitní zkoušku	a susține examenul de bacalaureat	взимам матура
SOU – střední odborné učiliště	școală profesională, școală de meserii, liceul profesional	среден специализиран техникум
soustředit se	a se concentra	съсредоточавам се
spolužák	coleg	съученик
státní zkouška, státnice	examen de stat	държавен изпит
stipendista	bursier	стипендиант, -ка
stipendium	bursă de studiu	стипендия
student, posluchač	student	студент
studijní oddělení	departament de studii	отдел студенти
systém přenosu kreditů	sistem de credite transferabile	система за трансфер на кредити
SZŠ – střední zdravotnická škola	liceu sanitar	средно медицинско-санитарно училище
školák	școlar	ученик, -чка
školné	taxă școlară	училищни такси
školní docházka	frecvență școlară	задалжително образование
školní inspekce	inspecție școlară	училищтен инспектор
školní psycholog	psiholog școlar	училищтен педагог
školní rok	an școlar	учебна година
školní řád	regulament școlar	училищтен правилник
školský systém	sistem de învățământ	образователна система
školský zákon	legea învățământului; legea educației naționale	Закон за народната просвета
školství veřejné, soukromé, církevní	învățământ public, privat, confesional	училище държавно, частно, църковно

tělesná výchova	educație fizică	физкултура
terciární vzdělávání	învățământ superior	висше образование
třídní kniha, třídní výkaz	catalog	класен дневник
třídní učitel	diriginte	класен ръководител
účelové stipendium	bursă specială	специализирана стипендия
učitel; profesor	profesor (v Rumunsku od 5. ročníku)	учител, професор,
učitel na ZŠ	învățător (v Rumunsku 1. až 4. ročník)	учител
udělat zkoušku, vykonat zkoušku, dát zkoušku famil.	a trece, a lua un examen	полагам изпит
UK – Univerzita Karlova	Universitatea Carolina / Carol	КУ – Карлов университет
univerzita, VŠ – vysoká škola	universitate	университет, ВУЗ – висше учебно заведение
UP – Univerzita Palackého	Universitatea Palacky	Университет на Палацки
večerní škola	școală serală	вечерно училище
vedoucí katedry	șef de catedră	завеждащ катедра
VOŠ – vyšší odborná škola	școală postliceală	висше професионално училище
VŠE – Vysoká škola ekonomická	Academia (Institut) de Studii Economice	ВИИ – Висш икономически факултет
všeobecné právo na vzdělání	drept universal la educație	всеобщо право
vychovatel (v ČR mateřská škola, družina)	educator	възпитател
výchovný poradce	asistent social	педагогически консултант
výsledek rozhodnutí	rezultatul hotărârii	резултат на решението
výsledná známka	notă finală	обща оценка
vysvětlovat	a explica	обяснявам
výtvarná výchova	educație plastică	изобразително изкуство
vyučovací předmět	obiect, materie de învățământ	учебен предмет
zákonný zástupce	reprezentant legal	законен настойник

zápočet	colocviu	зачот
zapsat (se)	a (se) înscrie	записвам се
závěrečná zkouška	examen de absolvire	зрелостен изпит
zeměpis	geografie	география
známka	notă	оценка, бележка
zřizovatel školy	fondatorul școlii	образователен орган
ZŠ – základní škola	școală generală	ОУ – основно училище
ZUŠ – základní umělecká škola	școală de artă	основно училище по изкуства
žádat o stipendium	a solicita bursă	молба за стипендия
žák (v ČR 1. až 9. ročník); student (SŠ a víceletá gymnázia); učeň (učiliště)	elev (v Rumunsku 1. až 12. ročník)	ученик, -чка, студент, -тка, ученик в професионално училище
žákovská knížka	carnet de elev, carnet de note	студентска книжка

Každodenní život

adresa příjemce	adresa destinatarului	адрес на получателя
bodované přestupky	infracțiuni penalizate	нарушения по точковата система за санкциониране на шофьорите
civilní sňatek	căsătorie civilă	граждански брак
církevní sňatek	căsătorie religioasă	църковен брак
doklad o státním občanství	certificat de cetățenie	удостоверение за гражданство
dotazník k uzavření manželství	declarație de căsătorie	брачен въпросник
fyzická nebo právnická osoba	persoană fizică sau juridică	физическо или юридическо лице

matriční kniha	registru de stare civilă	книга за гражданското състояние, регистър
městský obvod	sector	градски район, участък
movité/nemovité věci	bunuri mobile/imobile	движимо/недвижимо имущество
náměstek primátora	viceprimar	заместник-кмет
nezletilé dítě	copil minor	непълнолетно дете
obecní úřady	primării	общински съвет
odesílatel	expeditor	подател
oprávněnost	legitimitate	правомощие, право
osvědčení	adeverință	сертификат
ověření, ověření podpisu	legalizarea, autentificarea semnăturii	заверка, заверка на подпис
ověřování listin (vidimace) a podpisů (legalizace)	legalizarea, autentificarea documentelor și semnăturilor	заверка на документи и подписи
platné manželství	căsătorie legitimă	валиден брак
pohřební služba	pompe funebre	погребално бюро
pojištěnec	asigurat	застраховано лице
pojištění	asigurare	застраховка, осигуровка
p. důchodové	sistem public de pensii	пенсионно осигуряване
p. havarijní	asigurare de avarii	застраховка за авария
p. nemocenské	asigurare de sănătate	здравна застраховка
p. požární	asigurare de incendiu	застраховка пожар
p. sdružené, domácnosti	asigurare locuințelor	обща застраховка на домакинството
p. úrazové	asigurare în caz de accident	застраховка за злополука
p. odpovědnosti z provozu vozidla, povinné ručení, zákonné pojištění	asigurare de răspundere civilă	отговорност при използването на моторни превозни средства, застраховка Гражданска отговорност, осигуровка съгласно съответния закон

porušení pravidel silničního provozu	încălcarea regulilor circulației rutiere	нарушение на правилата за движение по пътищата
poštovní zásilka	trimitere poștală	пощенска пратка
pozdější předpisy	modificări ulterioare	последващи регламенти
právní předpisy	acte de reglementare	правни норми, законни положения
právní způsobilost	capacitate juridică	правоспособност
pravomocné rozhodnutí soudu	hotărârea curții cu caracter definitiv	крайно решение на съда
pravomocný rozsudek o rozvodu manželství	hotărâre judecătorească de desfacere a căsătoriei prin divorț	окончательно съдебно решение за развод за предходен брак
primátor	primar	кмет на град
prohlášení uzavření manželství	declarație de căsătorie	декларация за сключен брак
prokázat svou totožnost	a dovedi identitatea sa	да докажат своята самоличност
průkaz totožnosti	act de identitate	идентификационна карта,лична карта,документ за самоличност
předmanželská smlouva	contract prenuțial, convenție matrimonială	предбрачен договор
přechod pro chodce	trecere de pietoni, zebra	пешеходна пътека
přerušovaná čára	linie întreruptă	пунктирана линия
PSČ – poštovní směrovací číslo	cod poștal	пощенски код
RČ – rodné číslo	cod numeric personal	ЕГН – единен граждански номер
registrační značka, dříve SPZ – státní poznávací značka	număr de înmatriculare	Регистрационен номер на МПС
registrované partnerství	parteneriat înregistrat	регистрация на партньорите, регистрирано партньорство
rodinný stav	stare civilă	семеино положение
rodný list	certificat de naștere	акт за раждане

rozvedený	divorțat	разведен
rozvod	divorț	развод
řidičský průkaz	permis de conducere, carnet de conducere	Свидетелство за управление на МПС
silniční kontrola	control rutier	пътна проверка(извършва е КАТ)
služební průkaz	legitimație de serviciu	служебна карта
snoubenec	logodnic	годеник
sňatek, manželství	căsătorie	брак
soudní řízení	proces judiciar, procedură juridică	дело,съдебен процес
související zákony	legislație aferentă	законы, които се отнасят, са свързани с...
souvislá, plná čára	linie neîntreruptă	непрекъсната,пълна линия
spoluúčast	participare	съучастие
srážka vozidel	tamponare	катастрофа между превозни средстав
státní občan	cetățean	гражданин
statutární město	municipiu	град със собствен статут, статутарен град
stezka pro cyklisty, cyklostezka	drum pentru bicicliști	алея,VELOALEA
svatba	nunță	сватба
svobodný	necăsătorit	неженен / неомъжена
technický průkaz	carte tehnică	технически сертификат, технически талон
technický stav vozidla	stare tehnică a vehiculului	техническата изправност на превозното средство
trvalý pobyt, trvalé bydliště	domiciliu	постоянно местожителство
úmrtní list	certificat de deces	акт за смърт
úřad městské části	primăria sectorului	управление на градските квартали
úřad městského obvodu	primăria sectorului	управление на градските райони
vdaná	căsătorită, măritată	омъжена

vdovec	văduv	ВДОВЕЦ
vedlejší silnice	șosea secundară	второстепенен път
vízum	viză	виза
vydání duplikátů, druhopisů matričních dokladů	eliberarea duplicatelor de pe actele de stare civilă	издаване на дубликати, издаване на дубликати от регистъра (въз основа на съставен акт се издава дубликата)
vypořádání společného jmění manželů	împărțirea bunurilor comune ale soților	уреждане на семейното имущество
výstražný trojúhelník	triunghi reflectorizant	предупредителният светлоотразителен триъгълник
zadaný	în relație	ангажиран
zákonná překážka k uzavření manželství	impediment legal la căsătorie	правни пречки за сключването на брака
zákonná ustanovení	prevederi legale	нормативни разпоредби
zápis úmrtí	înregistrarea deceselor	регистрация на починалия
zápis uzavření manželství	înregistrarea căsătoriilor	регистрация на брака
zápis narození	înregistrarea nașterilor	регистрация на ражданията
zásilka	trimitere	пратка
závěť	testament	завещание
změna příjmení nebo jména	schimbarea numelui de familie sau a prenumelui	промяна, на фамилията или името
znalecký posudek	expertiză	експертиза, експертни доказателства, доказателства от вещи лица
zvolené majetkové vztahy	regim matrimonial ales	избрани имуществени отношения
žaloba + podat žalobu	plângere + a depune o plângere	иск + предявя иск
železniční přejezd	treceare peste calea ferată	железопътен прелез
ženatý	căsătorit, însurat	женен

Zaměstnání

agenturní pracovník	lucrător temporar	агентурен работник
brigáda při studiu	slujbă temporară pentru studenți	бригада, студентска бригада
brigádník	angajat temporar	бригаден работник
být na nemocenské	a fi în concediu de boală	в болнични
být povýšen na místo...	a fi promovat pe postul de...	повишен
být pozván na (přijímací) pohovor	a fi chemat la interviu	поканен на интервю
Česká daňová správa	Agenția Națională de Administrare Fiscală	Чешка данъчна служба
daň, daně	impozit pe salariu, venit	данък
daň fyzických osob	impozit pe venitul persoanelor fizice	данък върху доходите на физическите лица
daň právnických osob	impozit pe venitul persoanelor juridice	данък върху корпоративните доходи
daň z příjmu	impozit pe venit	данък върху дохода
dát výpověď	a da demisia	прекъсване на трудовоправните отношения
dočasná práce	muncă temporară	временна работа
dočasné povolení	permis temporar	временно разрешение
datum možného nástupu	disponibil de la (data de...)	дата
Dostal jsem přidáno.	Am primit o mărire de salariu.	увеличиха ми заплатата
dostavit se na (přijímací) pohovor	a se prezenta la interviu	явявам се на интервю
dovolená	concediu	отпуск
DPP – dohoda o provedení práce, DPČ – dohoda o pracovní činnosti	convenție (civilă) de prestări de servicii, contract de colaborare, contract civil de locațiune a lucrărilor	граждански договор
důchodce	pensionar	пензионер

EHP – Evropský hospodářský prostor	Spațiul Economic European	ЕИП – Европейското икономическо пространство
EU – Evropská unie	Uniunea Europeană	ЕС – Европейски съюз
FÚ – finanční úřad	Administrația finanțelor publice	Финансова служба
fyzická osoba	persoană fizică	физическо лице
hodinová mzda	salariu pe oră	почасово заплащане
hodnocení pracovní činnosti	evaluarea activității	оценка на служебни задължения
hrubý $\pm$ čistý příjem	venit brut $\pm$ net	брутен $\pm$ нетен доход
Jsem nezaměstnaný pět let.	Sunt șomer de cinci ani.	безработен съм пет години
kolektivní smlouva	contract colectiv	колективен договор
kvalifikovaní pracovníci	muncitori calificați	квалифицирани работници
letní brigáda	slujbă de vară	лятна бригада
měsíční plat	salariu lunar	месечна работна заплата
měsíční zkušební doba	perioadă de probă de o lună	едномесечен изпитателен срок
mimoplatové, sociální výhody, netarifní složky platu, benefity	beneficii suplimentare, sociale	социални изгоди, нетарифни компоненти на заплата, бенефити
minimální mzda	salariu minim pe economie	минимална заплата
místo, pozice, post	post	пост
motivační dopis	scrisoare de intenție	мотивационно писмо
MPSV – ministerstvo práce a sociálních věcí	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	Министерство на труда и социалните грижи
mzda, plat	salariu	заплата, възнаграждение
mzdová agenda	stat de plată	агенда работна заплата
náhradní volno	concediu compensator	допълнителен отпуск
náhrady, cestovné, diety	indemnizație	обезщетения, пътни, диети

napracovat	a recupera	не работя
nástupní plat	salariu inițial	начална заплата
nemocenské dávky, nemocenská	indemnizație pentru concediul medical	болнични, обезщетение при болест
neplacené volno	concediu fără plată	неплатен отпуск
neschopenka	adeverință medicală	болничен лист
nezaměstnaný	șomer	безработен
občanský zákoník	codul civil	граждански кодекс
odbory	sindicat	профсъюзи
odstupné	indemnizație / compensație pentru concediere, salariu compensator	обезщетение
okamžitá výpověď, výpověď na hodinu	concediere fără preaviz	незабавно прекратяване на трудовите отношения
osoba se změněnou pracovní schopností	persoană cu handicap	лице с променена работоспособност
OSSZ – Okresní správa sociálního zabezpečení	Casa RO Regională / MD Raională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	Областна администрация на социално осигуряване
OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná	PFA – persoană fizică autorizată	ЕТ – едноличен търговец
personální, pracovní agentura	agenție de recrutare, agenție de plasare a forței de muncă	работна агенция
platové, mzdové podmínky	pachet salarial	финансови условия
plný pracovní úvazek	normă întreagă	договор на пълно работно време
podpora v nezaměstnanosti	indemnizație de șomaj, ajutor de șomaj	парични обезщетения за работа
pomocná síla	personal auxiliar	помощна работна сила
povolení k pobytu	permis de ședere	разрешие за пребиваване
práce přesčas	ore suplimentare	извънредна работа

práce na plný, částečný, poloviční úvazek	serviciu cu normă întregă, cu normă parțială, cu jumătate de normă	работа на пълно работно време, намалено работно време, половин работен ден
pracovat přesčas	a lucra peste program	извънредна работа
pracovní absence	absență de la locul de muncă	работно отсъствие
pracovní den	zi lucrătoare	работен ден
pracovní doba	timp de lucru	работно време
pracovní náplň	descrierea postului, conținutul lucrului / postului	служебни задължения
pracovní neschopnost, nezpůsobilost	incapacitate de muncă	неработоспособност
pracovní podmínky	condiții de muncă	работни условия
pracovní povolení	permis de muncă	разрешение за работа
pracovní síla	forță de muncă	работна сила
pracovní smlouva	contract de angajare	трудов договор
pracovní smlouva na dobu určitou/neurčitou	contract de muncă de perioadă determinată/ nedeterminată	трудов договор, срочен трудов договор, безсрочен трудов договор
pracovní vízum	viză de muncă	работна виза
pracovní zkušenosti	experiență profesională	работен опит
právnícká osoba	persoană juridică	юретическо лице
právo na... dnů dovolené	drept la... zile de concediu	право на... дена отпуска
praxe (dlouholetá, v oboru)	experiență (îndelungată, în (domeniul)...)...	стаж, работен стаж
pružná pracovní doba	program flexibil	плаващо работно време
předchozí zaměstnavatel	angajator precedent	предишен работодател
přestávka na oběd	pauză de prânz	почивка, обедна почивка
přihlásit se na úřad...	a se înregistra la agenția...	записвам (се)
příjímací pohovor	interviu	интервю

přijmout	a accepta	приемам
příplatek za přesčasy	plată pentru orele suplimentare	доплащане за извънреден труд
ranní, odpolední, noční směna	schimb de dimineață, de dupa-masă, de noapte	сутрешна, следобедна, нощна работна смяна
rozvázat pracovní poměr	a expira contractul de muncă	прекратяване на трудови правоотношения
sezónní brigádník	angajat sezonier	сезонен работник
služební auto	mașină de serviciu	служебна кола
služební cesta	o călătorie de afaceri	командировка
služební mobil	mobil de serviciu	фирмен телефон (мобилен телефон)
srážka z platu	reținere salarială	удържки от заплата
Státní úřad inspekce práce, inspektorát práce	Inspekția muncii	Държавна инспекция по труда
stávka	grevă	стачка
stravenky	bonuri, tichete de masă	купон за храна
trestní zákoník	codul penal	наказателен кодекс
trh práce	piața muncii	борса, работна борса
ukončení pracovního poměru	expirarea/încetarea contractului de muncă	прекратяване на трудови правоотношения
ÚP – úřad práce	Agentia (Națională) pentru Ocuparea Forței de Muncă	трудова борса
volná pracovní místa	posturi vacante	свободни работни места
volná pracovní místa, nabídka pracovních příležitostí	oferte de angajare	
výkonnostní prémie	primă de merit	премии
výplata	plată	заплата
výplatní lhůta	termen de plată	срок на изплащане
výplatní pásky	fluturaș de salariu	фиш

výpověď dohodou	acord de reziliere	споразумение за прекратяване на трудови правоотношения
výpověď ze strany zaměstnance	cerere de demisie	прекратяване на трудови правоотношения от страната на работника
výpověď ze strany zaměstnavatele	preaviz dat de către angajator	прекратяване на трудови правоотношения от страната на работодателя
výpověď	preaviz	прекратяване на трудови правоотношения
výpovědní lhůta	perioadă de preaviz	срок за прекратяване на трудови правоотношения
vzít si den volna	a lua o zi liberă	вземам (си) свободен ден
VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna	Casa Națională de Asigurări de Sănătate	Обща здравноосигурителна компания
základní plat	salariu de bază	основна заплата
zákoník práce	codul muncii	сборник закони, кодекс
zákonná pracovní doba	timp de lucru legal	законно работно време
zaměstnanecké výhody	facilități acordate angajaților	изгоди предоставяни от работодателя
zaměstnání, pracovní místo	loc de muncă	работа, работно място
zaměstnat, najmout	a angaja	приемам на работа, наемам
zápočtový list	carnet de muncă	трудова книжка
zaškolení	training	обучение
zdanitelný † nezdanitelný příjem	venit impozabil † neimpozabil	облагаем доход
zkrácená pracovní doba, snížený úvazek	program redus	намалено работно време
zvýšení platu	mărire de salariu	овеличаване
živnostenský list	autorizație de PFA (persoană fizică autorizată)	патент, майсторско свидетелство
životopis	CV	биография

Sociální zabezpečení

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení	Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	Чешко управление за социална сигурност, Чешки национален осигурителен институт
dávky péčovské péče	alocație de plasament	помощи даващи се на опекуна(настойника) за съответни грижи
důchodové pojištění	sistem public de pensii	пенсионна застраховка
důchodový věk, věk pro odchod do důchodu	vârștă de pensionare	пенсионна възраст, възрастта за пенсиониране
invalidní důchod (částečný)	pensie de invaliditate (parțială)	пенсия за инвалидност (частична)
lékařská posudková služba	comisie de expertiză medicală	комисия към ТЕЛК (Оценка на риска за здравето и безопасността на работещите.)
mateřská dovolená	concediu de maternitate	майчинство, отпуск по майчинство
minimální doba pojištění (placení příspěvků na důchodové pojištění)	stagiu minim de cotizare	минимален осигурителен период (платени пенсионни вноски)
minimální mzda	salariu minim	минималната работна заплата, минимален доход
MPSV – ministerstvo práce a sociálních věcí	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	Министерство на труда и социалната политика
náhrada mzdy pro osoby s dočasnou pracovní neschopností (nemocenská)	indemnizație pentru incapacitatea temporară de muncă	помощи при здравно осигуряване
nárok na příspěvek	drept la indemnizație	Право на обезщетение
nacházet se v evidenci úřadu práce	a se afla în evidența agențiilor pentru ocuparea forței de muncă	регистрация в Агенцията по заетостта, бюрото по труда

nemocenské pojištění	asigurări de sănătate	здравна застраховка
nezaměstnanost	șomaj	безработица
odchod do důchodu	ieșire la pensie	пенсионирание
OSSZ – Okresní správa sociálního zabezpečení	Casa RO Regională / MD Raională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	Районно управление за социална сигурност, Национален осигурителен институт /НОИИ/.
ošetřovné	indemnitație pentru îngrijire (a copilului)	пари при болничен престой, болнични
peněžitá pomoc (dávky) v mateřství	indemnizație de maternitate	финансова помощ по време на майчинство, майчинство
peněžitá pomoc, peněžité dávky	sprijin financiar	финансова помощ, парични обезщетения
platba příspěvku na sociální zabezpečení	plata contribuției de asigurări sociale	пощане на осигурителни вноски
podpora	ajutor	поддръжка
podpora	stimulent	помощ
podpora pro rodiny	alocație pentru susținerea familiei	Поддръжка на семейства
podpora v nezaměstnanosti	indemnizație de șomaj, ajutor de șomaj	помощи за безработни
pohřebné	ajutor de deces, ajutor pentru înmormântare	средства за погребение
pojistné na sociální zabezpečení	contribuție de asigurări sociale, impozit de asigurări sociale	застраховка, осигуровка
podpůrčí doba	perioadă de acordare a indemnizației de șomaj	опорен, подпомагащ, подпорен период
pomoc v hmotné nouzi, dávky v hmotné nouzi	indemnizație de sărăcie (necesitate)	помощ при материална нужда, помощи при материална необходимост
pomoc v mateřství	indemnizație de maternitate	майчинство
porodné	alocație pentru copiii nou-născuți	финансова помощ при раждане
poskytnout podporu v nezaměstnanosti	a acorda indemnizație de șomaj	паричното обезщетение за безработица
pracovněprávní vztah	raport de muncă	трудова правоотношение

pracovní neschopnost	incapacitate de muncă	неспособност за работа
pracovní úraz a nemocí z povolání	accident de muncă, accident la locul de muncă și boli profesionale	трудови злополуки и професионални заболявания
předčasný důchod	pensie anticipată	ранно пенсиониране
přídavek na bydlení	indemnizație de chirie	Помощи за жилищни разходи
přídavek na dítě	alocație de stat pentru copii	детски надбавки(към заплатата)
přídavek	alocație	надбавка
příhláška k (dobrovolné) účasti na důchodovém a nemocenském pojištění	declarație de asigurare socială	Заявление за (доброволно) участие в пенсионното и здравното осигуряване
příspěvek na péči	indemnizație de insoțitor	помощи за грижи
příspěvek na vytápění	ajutor pentru încălzire	помощи за отопление
příspěvek	indemnizație	парична помощ, вноска
rodičovská dovolená	concediu pentru crestere a copilului	отпуск за отглеждане на дете, майчинство
rodičovský příspěvek	indemnizație de creștere a copilului	помощ при отглеждане на дете
sirotčí důchod	pensie de urmaș	помощ, пенсия за сираци
sociální dávky	ajutor social	социални помощи
sociální pojištění	asigurare socială	социално осигуряване
sociální systém	sistem de asigurări sociale	система за социално осигуряване
sociální zabezpečení	asigurare socială	обществено осигуряване
starobní důchod	pensie pentru limită de vârstă, pensie de bătrânețe	пенсиониране по възраст
státní sociální podpora, sociální péče	asistență socială	Държавна социална политика за подпомагане
trvání dočasné pracovní neschopnosti	perioadă de incapacitate temporară de muncă	продължителност на временната неработоспособност

ÚP – úřad práce	Agenția (Națională) pentru Ocuparea Forței de Muncă	Бюро по труда
vdovský a vdovecký důchod	pensie de urmaș	вдовишка пенсия
vrácení odvedeného pojistného	restituirea contribuțiilor plătite la bugetul asigurărilor sociale	възстановяване на платените вноски
zdravotní pojištění	asigurare de sănătate, medicală	здравно осигуряване
životní (a existenční) minimum	cifră minimă de subzistență, venit minim garantat	жизнен и екзистенциален минимум
životní pojištění	asigurare de viață	застраховка “Живот”

Bydlení

BD – bytové družstvo	asociație de locatari, cooperativă de locuințe	жилищна кооперация
bezúročný úvěr	credit fără dobândă	безлихвен кредит
bydlet v nájemním bytě, v pronájmu	a sta în chirie	живея поднаем
bydlet v podnájmu	a sta în gazdă	живея на квартира
byt na prodej	apartament de vânzare	апартамент за продажба
bytový objekt	complex rezidențial	жилищна сграда
dlouhodobý úvěr	credit pe termen lung	дългосрочен кредит
doba fixace	perioadă cu o dobândă fixă	срок на фиксиране
domovní řád	regulament de ordine interioară	правилник за вътрешния ред /в жилищен дом/
dopravní dostupnost	accesibilitate de transport	достъп до транспортни услуги

družstvo vlastníků, SVBJ – společenství vlastníků bytových jednotek	asociație de proprietari	жилищна кооперация, съдружение на собственици
elektroměr	contor electric	электромер
hypoteční úvěr, hypotéka	credit ipotecar, ipotecă	кредит за недвижимо имущество
internát	internat	общежитие
kamna na dřevo	sobă cu lemne	печка на дърва
kamna na uhlí	sobă cu carbuni	газова печка, печка на въглища
katastr nemovitostí	cadastru	кадастър
kolej	cămin studentesc	общежитие
kotel	centrală termică	котел
mezonet	apartament pe două etaje	мезонет
měřák tepla	contor de căldură, contor de energie termică	топломери
minimální doba spoření	perioadă minimă de economisire	минимален срок на спестяване
nahodit pojistky	a reporni circuitul	включване на шалтер
nájemce, nájemník	chiriaș	наемател
nájemní smlouva	contract de închiriere	договор за наем
nebytové prostory	spațiu comercial	търговско помещение / нежилищно помещение
nemovitostní úvěr	credit imobiliar	заем за недвижим имот
obecní byt	apartament de stat	държавен апартамент
obyvatel domu	locatar	жител на сграда / апартамент
odhad ceny	estimarea prețului	преценена стойност, оценяване на имота
platit nájem měsíčně, čtvrtletně	a plăți chiria lunar, trimestrial	пощам наем месечно / тримесечно
plynová kamna	sobă cu gaz	газова печка
podnájem, pronájem	închire	поднаем

pokoj k pronájmu	cameră de închiriat	стая поднаем
pronajatý byt	apartament închiriat	апартамент поднаем
pronajimatel	locator	наемодател
překlenovací úvěr	credit puncte	междинен заем
připisování státní podpory	repartizarea primei de stat	кредитиране на държавни помощи
příspěvek na bydlení	indemnizație de chirie	помощи за жилищни разходи
realitní kancelář	agenție imobiliară	агенция за недвижими имоти
refinancování	refinanțare	рефинансиране
rekreační zřízení	unitate de cazare turistică	почивна станция
směnný kurz	curs de schimb	обменен курс
smlouva o stavebním spoření	contract de economisire-creditare	договор за спестовни планове за жилищни кредити
splácet	a rambursa	изплащане
splátka (měsíční)	rată lunară	вноска
splatnost	scadență	падеж
spolubydlení	coleg de cameră/ apartament, conlocuitor	съквартирант
spoření pro účely bydlení	economisire pentru domeniul locativ	спестявания за жилищни цели
spořicí produkt	produs de economisire	спестовен продукт
spořicí účet	cont de economisire	спестовна сметка
správa družstva	comitet executiv	управление на кооперацията
stanovy družstva nájemců	statutul asociației de chiriași	устав, правилник на жилищна кооперация
státní podpora	primă de stat	държавна помощ
stavební povolení	autorizație de construire	разрешително за строеж
stavební spoření	economisire-creditare	жилищно спестовени кредити
stavební spořitelna	bancă pentru locuințe	дружество за жилищно кредитиране

system stavebního spoření	sistem de economisire și creditare pentru domeniul locativ	система жилищно спестовени кредити
tekoucí voda	apă curentă	текуща вода
topení (vytápění) ústřední (centrální, dálkové), naftové, plynové, podlahové	încalzire centrală, cu păcură, cu gaz, prin pardoseală	отопление, централно парно отопление, отопление на нефт, газово отопление
ubytování hotelového typu	cazare în regim hotelier	общезитие
ubytovna	cămin	спално помещение
úrok, úroková sazba (fixní, variabilní)	dobândă fixă, variabilă	лихва, лихвен процент, фиксиран, вариабилен
úvěr ze stavebního spoření	credit pentru domeniul locativ, credit Bauspar	кредит от жилищно-спестовен кредит
úvěrový produkt	produs de creditare	кредитен продукт
užívání společných prostor	utilizarea spațiilor comune	използване на общи помещения
valná hromada vlastníků	adunare generală a proprietarilor	общо събрание
veřejný pořádek a klid	ordine și liniște publică	обществен ред и спазване на тишина
vklad	depozit	депозит
vlastnický list	titlu de proprietate	нотариален акт за собствеността
vlastník, majitel	proprietar	собственик
vodoměr	contor de apă, apometru	водомер
výkyvy kurzů	fluctuații cursurilor	колебание на обменния курс
výpadek proudu	pană de curent	прекъсване на електрозахранването
výpis z katastru nemovitostí	extras de carte funciară, extras din registrul bunurilor imobile	извлечение от кадастраления регистр
zálohy na služby	avans pentru servicii	предплатени услуги
zařízený pokoj	cameră mobilată	обзаведена стая
zatížit dům hypotékou	a ipoteca casa	обременяване на дом с ипотечен кредит

znehodnocení národní měny	deprecierea monedei naționale	ревалоризация на националната валута
žádat o úvěr	a solicita, a cere un credit	подаване на молба за кредит
žadatel o půjčku	solicitant de credit	заявитель

Poznámky:

ČESKO-RUMUNSKO-BULHARSKÝ SLOVNÍČEK

Autoři:

Editor: Mgr. Edita Jiráková, Ph.D.

Česko-rumunská část: Mgr. Jana Klokočová, Mgr. Ludvík Pospíšil

České-bulharská část: Mgr. Natalie Kalajdžievová, Mgr. Maria Koleva Kmošková

Grafická úprava a sazba: Jakub Troják

Tiskárna: BAT Design, s. r. o.

Rok vydání: 2012

Vydavatel: MPSV ČR ve spolupráci s OLDSCHOOL s.r.o.